

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЩАСТЯ» В АНГЛОМОВНІЙ ФРАЗЕОЛОГІЧНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

У статті розглянуто вербалізацію концепту «Щастя» в англomовній фразеологічній картині світу, проведено аналіз даних термінів та виявлено основні характеристики мовної та фразеологічної картини світу. В даній роботі наведені приклади з художньої літератури, приказки та прислів'я. Подано приклади для порівняння концепту «Щастя» в англійській та українській мовах.

Ключові слова: концепт, фразеологія, картина світу, фразеологічна картина світу, фразеологічні одиниці, вербалізація, концепт «Щастя».

Постановка проблеми: Порівняти фразеологічний концепт «Щастя» в англо- та україномовній фразеологічній картині, розкрити сутність мовної та фразеологічної картини світу. Виявити та дати характеристику поняттю концепт та «щастя» в порівнянні між різними культурами.

Мета: Здійснити аналіз вказаних ключових назв, та виявити особливості концепту «Щастя» в англomовній фразеологічній картині світу.

Аналіз актуальних досліджень: Питання концепту та фразеологічної картини світу в англійській та інших мовах вивчали та аналізували багато вчених. Вперше таке поняття як «фразеологічна картина світу» було введено Д. О. Добровольським. Поняття взаємозв'язку мови та культури досліджувалось багатьма вченими. Серед них були – В. фон Гумбольдт, Е. Сепір, Г. Штейнталь та багато інших. Провідні вітчизняні лінгвісти, які аналізували дану проблему - це Денисенко С. Н., Савченко Л. В. та Н. Ф. Венжинович. Відомий вчений С. А. Аскольдів вивчав особливості та характеристику концепту.

Виклад основного матеріалу: На даний час багато хто з вчених говорить, що вивчення культури мови не стоїть на місці, воно постійно розвивається і вдосконалюється. Саме тому найбільш розвивається та досліджується мовознавство. Сучасне мовознавство відрізняється значним впливом на розвиток мови, а також когнітивним способом для її вивчення.

В багатьох сучасних лінгвістичних працях фразеологічна картина світу розглядається як складова загальної мовної картини світу. Її фрагменти транслюються з концептуальної в мовну картину світу за допомогою фразеологічних засобів певної мови [1].

Якщо ми звернемося за допомогою до словників, то зрозуміємо, що концепт – це формулювання, загальне поняття, думка, вигадка, фантазія [6].

Концепт виконує функцію замітника. Концепт – це процес який замінює думки та невизначні предмети одного й того ж роду [1].

Для того щоб ми могли відрізнати поняття та давати їм певну характеристику, нам потрібно їх досліджувати та вивчати. Мовознавство вважається наукою, яка найбільш поширена, та має багато різних теми для обговорення та вивчення.

Один з головних принципів вивчення концептів полягає в здатності описувати їх в конкретних явищах. Фразеологічна картина світу може передаватися через різні поняття. Саме тому на прикладі концепту "Щастя" ми розберемо його вплив на картину світу [2].

Об'єктом для дослідження частіше за все стають твори з художньої літератури, прислів'я, приказки, вислови та ідіоми. Для детального розбору ми візьмемо декілька приказок, прислів'їв та прикладів з творів. Порівнюючи англійську та українську мови, ми зможемо більш детально розібрати вербалізацію концепту «Щастя».

Якщо ми розглянемо фразеологічні одиниці як різні семіотичні сутності у межах фразеологічної картини світу, то ми зрозуміємо, що вони віддзеркалюють у своєму значенні довгий процес розвитку культури, фіксують і передають від покоління до покоління культурні настанови, стереотипи та еталони [3].

Перш за все щастя "happiness" – це загальне поняття, але кожна людина розуміє його по-своєму. Happiness, з англійської мови – the feeling of being happy. В українській мові щастя – це стан цілковитого задоволення життям, відчуття глибокого вдоволення й безмежної радості [7].

Автор книги "1000 reasons to be happy" Девід Бейрд, виділяє 8 категорій, які відповідають за щастя: 1) work and creativity; 2) food and familiar places; 3) my world; 4) enjoying the good times; 5) travel and the wider world; 6) family and friends; 7) happiness among others; 8) the joy of nature.

За допомогою таких категорій він хоче вказати на те, що щастя може бути різним і залежить від багатьох чинників. Тому фразеологічний концепт «Щастя» уособлюється в різних речах, таких як – work, food, enjoying the good times, family і тому подібне. В англійській мові є прислів'я, приказки та ідіоми, які пов'язані з фразеологічним концептом «Щастя». Зверніть на них увагу:

On cloud nine; tickled pink; over the moon; happy as a clam; buzzing; having a whale of a time.

All in good time; a good beginning is half the battle; happy is he that is happy in his children; don't worry, be happy; every man is the architect of his own fortunes; he is happy that thinks himself so; happiness is nothing more than good health and a bad memory; happy wife happy life.

Фразеологізм в українській мові – це сукупність зворотів і висловів, розділ мовознавства, що вивчає усталені звороти мови, фразеологізми [8].

Давайте звернемо увагу на приклади концепту «Щастя» в українській мові.

Легко щастя знайти, а згубить його ще легше; Не родись багатий та вродливий, а родись при долі та щасливий. Щастя зіпсує дурня; Всякий свого щастя коваль; Щастя не рибка: вудкою не впіймаєш; Кому щастя, кому два, а кому й немає нічого; Щастя – вільна пташка: де захотіла, там і сіла.

Живи так, щоб люди, зіткнувшись з тобою, посміхнулися, а, спілкуючись з тобою, стали трішки щасливіші; Насолоджуватися щастям – найбільше благо, мати можливість давати його іншим – ще більше; Існує тільки один шлях до щастя – перестати турбуватися про речі, які не підвладні нашій волі. Найщасливіша людина та, яка дарує щастя найбільшій кількості людей; Щасливий той, хто щасливий у себе вдома.

Висновки. Отже, якщо ми проаналізуємо вище наведені приклади, то зрозуміємо, що поняття мовна картина світу та фразеологічна картина світу є взаємопов'язаними, оскільки вони є взаємодоповнюючими. У мовній картині світу відображається те, як людина бачить світ та як його сприймає, а в фразеологічній картині ми можемо знайти відображення різних історичних та життєвих умов, протягом яких існувала людина [4].

Сприйняття концепту «Щастя» може бути різним. Так як для багатьох людей щастя може залежати від багатьох причин, які будуть впливати на подальше рішення. Але як ми знаємо, щастя – це стан цілковитого задоволення життям. Саме тому для того, щоб відчувати happiness, людина робить все необхідне і отримує радість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аскольдів-Алексєєв С. А. Концепт і слово. *Нова серія*. Вип. II. Л., 1928. С. 28-44.
2. Воркачев С. Г. Концепт щастя: понятійний і образний компоненти. *Серія літератури і мови*. 2001. Т. 60, № 6. С. 47-58.
3. Гусева А. Е. Статус фразеологической картины мира в общей языковой картине мира. *Наука, образование, общество: проблемы и перспективы развития*: сб. научных трудов по материалам Междунар. научно-практич. конф. 29 марта 2013 года. Тамбов: Изд-во ТРОО «Бизнес-Наука-Общество», 2013. Часть 1. С. 39-43.
4. Фаткуллина Ф. Г. Языковая картина мира как способ концептуализации действительности. *Вестник БашГУ*. 2011. Т. 16. № 3(1). С. 1002-1004.
5. Скрипник Л. Г. Фразеологія української мови. Київ: Наукова думка, 1973. 280 с.
6. <http://sum.in.ua/s/koncept>

7. <https://dictionary.cambridge.org/ru/%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%8C/%D0%B0%D0%BD%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9/happiness>

8. <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D1%84%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B5%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F>

Ganichenko L. Verbalization of the concept of "happiness" in the English phraseological picture of the world.

The article considers the verbalization of the concept of "happiness" in the English phraseological picture of the world, analyzes the term data, and identifies the main characteristics of the linguistic and phraseological picture of the world. The work presents examples from fiction, proverbs and sayings. Examples are given for a comparable concept of happiness in English in Ukrainian.

Key words: concept, phraseology, picture of the world, phraseological picture of the world, phraseological units, verbalization, concept of "happiness", happiness.

І. С. Горбатенко

Науковий керівник – доц. О. М. Рудь

ПОЕТИЧНА МОВА ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті проаналізовано різні підходи дослідників до вивчення поетичної мови. Узагальнено думки вчених у різних наукових галузях, зокрема у філософії, психології, літературознавстві, мовознавстві, від найдавніших часів до сьогодення. Розглянуто особливості трактування поняття «поетична мова» у сучасній лінгвістичній літературі.

Ключові слова: поетична мова, художній текст, лірика, лінгвістичні дослідження, поетична творчість, лінгвістичний аналіз.

Постановка проблеми. З давніх-давен поетичний текст привертає увагу дослідників, оскільки є складною багаторівневою системою з погляду фонетичних особливостей, лексичного та семантичного наповнення, структурної організації віршорядків, індивідуального стилю автора, ейдології (вивчення та аналіз образів, символів, міфів), вживання художніх засобів та стилістичних фігур.

Мета дослідження полягає в аналізі різних підходів до вивчення поетичної мови в науковій літературі.

Аналіз актуальних досліджень. Різноманітність поглядів щодо вивчення поетичної мови зумовлює широке коло наукових досліджень у різних наукових галузях: риторика (Вергілій, Цицерон), філософія (Арістотель, Р. Барт, М. Бахтін, Н. Буало, Г.-Г. Гадамер, У. Еко, В. Руднєв), психологія (Л. Виготський, А. ван Дейк, В. Пищальникова, К. Станіславський, З. Фройд), літературознавство (Є. Адельгейм, А. Бєлий, О. Білецький, Ш. Бодлер, Б. Бойчук, Б. Ейхенбаум, В. Жирмунський,